

Parkleksplan för Farsta stadsdelsnämnd

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för 2024 gavs stadsdelsnämnderna i uppdrag att upprätta en parkleksplan som beskriver nuläget för respektive parkleksbyggnad och pekar ut behovet, utveckling och utrustning av dessa de kommande åren med utgångspunkt i stadens parkleksstrategi. Fastighetsnämnden har också ett uppdrag att, tillsammans med stadsdels-, kultur-, stadsbyggnads-, miljö- och exploateringsnämnderna, ta fram en enhetlig plan för parklekarna i staden. Kommunstyrelsen har även ett uppdrag att tillsammans med övriga utreda en långsiktig modell för driftbudgeten. Parkleksplanen utgår ifrån de frågor som fastighetsnämnden har tagit fram som stöd för stadsdelsnämndernas arbete.

Nuläge

Farsta stadsdelsnämnd driver sju stycken parklekar i egen regi. Parklekarna är i huvudsak öppna mellan kl. 13-17 vardagar. Parkleken Starrmyran är även helgöppen. I fem av parklekarna (nr. 1, 3, 5, 6 och 7 på kartan nedan) finns också öppen förskola på förmiddagarna. I tre av dem (2, 6 och 7) finns även fritidsgård kvällstid. Tre parklekar (1, 3 och 6) har inget fristående parklekshus, utan de hyr in sig i närliggande hyresfastighet. Drift- och hyreskostnaderna delas mellan parklek, öppen förskola och fritidsgård.

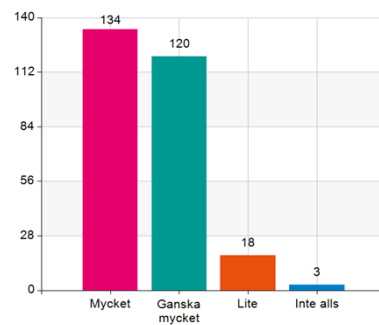
Varje parklek är bemannad med minst två stycken fritidsledare under öppettiderna. De flesta i personalen arbetar inom flera fritidsverksamheter. Som exempel arbetar vissa i parkleken eftermiddagar för att sedan övergå till att arbeta kväll på fritidsgården, eller så arbetar de inom öppen förskola på förmiddagar och i parklek på eftermiddagarna. Parkleken Starrmyran (4) har djurhållning med hästar och stall och är öppen sex dagar i veckan.

Under 2023 besökte totalt 107 806 barn och vuxna stadsdelsområdets parklekar. Förvaltningen genomför årligen en enkätundersökning bland besökarna. Nöjdheten bland besökarna är mycket hög, vilket framgår av diagrammen nedan.

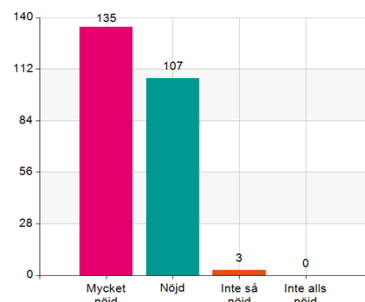
Parkleksenkät barn 2023

Är du nöjd med det du kan göra i parkleken?

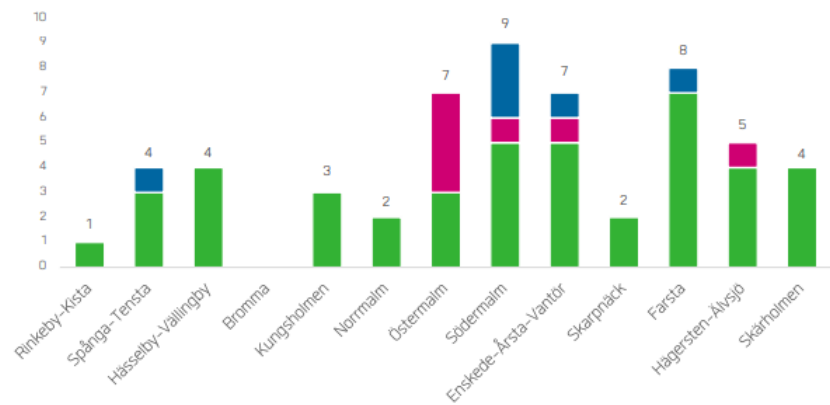
Parkleksenkät vuxna 2023

Hur nöjd är du med parklekens verksamhet?

Farsta stadsdelsnämnd har en mycket väl utbyggd parklekarverksamhet och uppfyller med råge den nya parkleksstrategins mål

och intentioner. I jämförelse med andra stadsdelar har Farsta många parklekar. Detta framgår bland annat av en kartläggning som företaget Spacescape tog fram under 2022 i samarbete med Stockholms stads kulturförvaltning som heter Stockholms kulturkartor. I avsnittet om kulturplatser utomhus framgår att det finns totalt 45 parklekar i Stockholms stad. Parklekar saknas helt i Bromma men är i övrigt väl spridda i staden. Farsta som idag har sju parklekar har flest parklekar i hela staden, vilket framgår av diagrammet nedan.

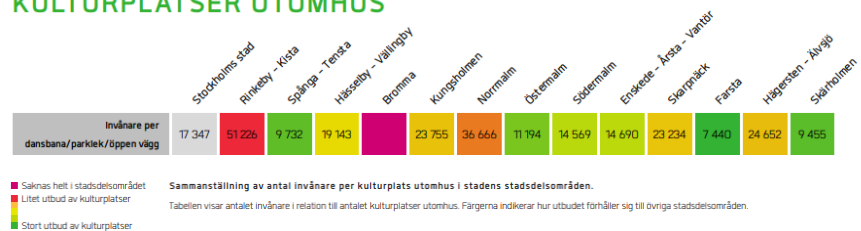

Antal dansbanor, parklekar och öppna väggar i stadens stadsdelsområden.

- Öppna väggar
- Dansbanor
- Parklekar

I rapporten finns också en tabell som visar antalet invånare i relation till antalet kulturplatser utomhus. Även där Farsta är den stadsdel där invånarna har bäst tillgång till dessa.

KULTURPLATSER UTMOMHUS

Utvecklingsbehov

Enligt stadens senaste befolkningsprognos, som tas fram av Sweco, beräknas antalet barn boende i Farsta stadsdelsområde minska fram till 2027. Efter det beräknas antalet barn öka igen till 2032.

Prognosen är dock osäker. I tabellen nedan redovisas prognosen över antalet barn i åldern 6-15 år för de områden som tas upp i denna plan.

	Nuläge 2023	Prognos 2032	Förändring, antal	Förändring, procent
Hökarängen	1029	865	-164	-16 %
Fagersjö	412	352	-60	-15%
Gubbängen	552	514	-38	-7%
Farsta strand	629	760	+131	+21%
Sköndal	1691	1466	-225	-13%

Fagerlid (Hökarängen)

I parken Fagerlid i Hökarängen (gul markering på kartan) låg tidigare en parklek. Fram till 2015 bedrevs parkleken i ett gammalt parklekshus som står kvar men som är utdömt. Mellan 2015-2020 bedrevs parkleken med utgångspunkt från lokalen Morris som ligger intill. Beslut om nedläggning av parkleksverksamheten togs i december 2019 och parkleken lades ner 2020.

Stadsdelsnämnden gav 2023 förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att återöppna parkleken. I Hökarängen finns redan en parklek och antalet barn i stadsdelen prognosticeras minska något till 2032, enligt befolkningsprognosen. Samtidigt ligger Fagerlidsparken lägligt till mellan två skolor och flera aktörer i det lokala civilsamhället bedömer att behovet av en parklek i Fagerlid är stort.

Förvaltningen konstaterade i sitt tjänsteutlåtande (FAR 2023/233) att, för att det ska vara möjligt att kunna återöppna parkleken i Fagerlid, behöver fastighetsnämndens parkleksbyggnad från 1971 rivras och en ny parkleksbyggnad uppföras.

Stadsdelsnämnden beslutade i augusti 2023 att uppdra åt förvaltningen att beställa förslagshandlingar och hyresoffert för en ny parkleksbyggnad av fastighetsnämnden samt att förbereda ett återöppnande av parkleken Fagerlid. Projekteringen av parkleksbyggnaden pågår för närvarande och ett genomförandebeslut väntas kunna fattas av nämnden efter sommaren.

När den nya lokalen står klar planerar förvaltningen att samlokalisera parklek, fritidsgård och öppen förskola i den. Den intilliggande lokalen som i dagsläget inrymmer Morris fritidsgård och Hökarängens öppna förskola behöver då sägas upp och verksamheterna flyttas in i det nya parklekshuset.

Måsen (Fagersjö)

Parkleken i Fagersjö (Måsen) (6) har lokaler integrerade i Mötesplats Fagersjö som är ett aktivitetshus som utöver öppen förskola, parklek och fritidsgård, också omfattar seniorverksamhet, fritidsbibliotek, stadsdelsmammor och föreningsverksamhet i en fastighet som förvaltningen hyr av Familjebostäder. Lokalen har omfattande renoveringsbehov och Familjebostäder har meddelat att de på sikt kommer att riva fastigheten för att istället uppföra nya bostäder. För närvarande är beskedet att detta ska ske inom tre år, vilket gör att det i dagsläget är svårt att genomföra några större investeringar i den befintliga lokalen. En ny lokallösning kommer således att behöva tas fram för att möjliggöra parkleken och hela mötesplatsens fortlevnad.

Farsta Strand

Utöver Fagersjö är Farsta strand det område i stadsdelsområdet som är mest socioekonomiskt utsatt och därmed också torde ha de största behoven av en väl utbyggd och kvalitativ fritidsverksamhet. Därtill prognosticeras antalet barn i åldrarna 6-15 år öka med 21 procent till år 2032. I östra Farsta strand finns Forsängens parklek, fritidsgård och öppna förskola. Nämnden kan dock se att det skulle kunna finnas ett värde av att också aktivera de mer centrala delarna av området runt Brunskogsbacken, som på senare år utsatts för flera allvarliga sprängningar och andra våldsdåd, med ytterligare en parklek och/eller annan fritidsverksamhet.

Sköndal

I Sköndal har det tillkommit många nya fastigheter och bostadsområden. På stiftelsen Stora Sköndals område planeras ett helt nytt område som inkluderar skolor, förskolor, affärslokaler med mera. På längre sikt kan det uppstå ett behov av att möta den förväntade befolkningstillväxten med en parklek som är bättre placerad i förhållande till den planerade nybyggnationen. Det vore önskvärt med en verksamhet som drivs i ett fristående parklekshus, som även inkluderar öppen förskola och fritidsgård.

Nybygget (Gubbängen)

Parkleken Nybygget i Gubbängen (2) bedrivs i en tillfällig modulbyggnad som förvaltningen hyr i andra hand av fastighetskontoret. Byggnaden har tillfälligt bygglov, vilket som längst kan förlängas till september 2030. Därefter är det enda sättet att fortsätta att bedriva verksamhet på platsen att uppföra en ny permanent byggnad. Planlösningen är inte ändamålsenlig för varken parklek eller fritidsgårdsverksamhet. Verksamheten har varje år under vintertid haft otaliga problem med vatten och avlopp. Om en

ledarledd fritidsverksamheten ska kunna fortgå i Nybygget behöver projektering inledas för uppförande av en ny parkleksbyggnad. I dagsläget saknas dock finansiering för detta.

Övriga utvecklingsbehov

I följande stycke redogörs för ett antal mindre utvecklingsbehov vid nämndens övriga parklekar. Varje investering som genomförs i parklekslokalerna medför, enligt nuvarande hyresmodell, en ökad driftkostnad för stadsdelsnämnderna. I dagsläget går fritidsverksamheten med underskott varför förvaltningen är restriktiv med att beställa investeringar om de inte är nödvändiga.

Parkleken Starrmyran i Hökarängen (4) har behov av en större gödselplatta och bättre förvaringsmöjligheter för foder.

Parkleken Odlarängen i Tallkrogens ordinarie lokaler har behov av att tillgänglighetsanpassas bättre gällande entré, dörröppningar, trösklar och toalett.

I Forsängen (7) finns det behov av att byta entrédörren i den äldre delen av lokalen. Av verksamhetsmässiga skäl skulle det även vara önskvärt med även en dörr upp till övervåningen.

I Farstaängens (5) huvudbyggnad finns vissa problem med ljud och akustik som vore bra att åtgärda.

Det finns vidare ett behov av att se över uppvärmning och isolering i befintliga parklekshus, energieffektivisera bättre och ersätta direktverkande el och istället använda förnyelsebar energi. Det skulle kunna vara ett stort symbolvärde för stockholmarna om parklekarna i staden hade egna anläggningar där energin kom från sol och vind.

Slutsats och prioriterad utveckling

Farsta stadsdelsnämnd har en mycket väl utbyggd parkleksverksamhet och uppfyller med råge den nya parkleksstrategins mål och intentioner. I jämförelse med andra stadsdelar har Farsta många parklekar.

I parkleksplanen lyfter nämnden ett antal befintliga parklekar som har behov av utveckling. Därtill pekas ett antal områden med behov av nyetablering ut. Det är samtidigt viktigt att framhålla att de förändringar och möjliga nyetableringar som beskrivs i texten ovan inte ryms inom nuvarande budgetram utan att en besparing görs någon annanstans. Det gäller såväl den nya parkleksbyggnaden i Fagerlid (som kommer att ha högre hyreskostnader än Morrislokalen som kommer att sägs upp) som eventuella nyetableringar i Farsta strand, Sköndal eller Gubbängen samt de övriga utvecklingsbehov som beskrivs ovan. I Fagersjö är det i

dagsläget oklart vad en ny lokal kommer att innebära för nämndens ekonomi.